

ACHTERGROND ORANJE HUIS BIEDT MEER DAN ALLEEN EEN VEILIG ONDERKOMEN

Geheim adres? Niet bij dit blijf-van-mijn-lijfhuis

Een kraakpand gerund door activisten. Het is een achterhaald beeld van een blijf-van-mijn-lijfhuis, bewijzen ze in Utrecht. Daar dient een nieuw, beveiligd pand in een woonwijk als toevluchtsoord. En er wordt vooral gewerkt aan het tegengaan van geweld.

Maaike Kooistra
Utrecht

Geheimzinnig doet directeur Eva Scholte van Moviera allerminst over het Oranje Huis dat hier midden in het Utrechtse Parkwijk staat. 41 plekken voor wie het thuis niet meer veilig is, biedt de organisatie in het oranje gekleurde gebouw tegenover het winkelcentrum.

„Het heeft alles te maken met het taboe op huiselijk geweld, dat langzaam minder is geworden. Op een gegeven moment hebben we gezegd: we moeten ons niet meer verstoppen, maar zichtbaar en toegankelijk zijn. En de illusie van een geheim adres, dat is sowieso achterhaald. Iedere taxichauffeur wist het, toen we nog op de Biltstraat zaten.”

De openheid betekent trouwens nog steeds niet dat iedereen zomaar kan binnenlopen, bij de vooral vrouwen met kinderen die hier hun toevlucht hebben gezocht voor een geweldadige partner. Wie het gebouw betreedt moet door een sluis en kan niet zonder toestemming van de receptie naar binnen. 's Nachts neemt bewaking het over en de lijntjes met de politie zijn kort.

Het zijn degenen bij wie het thuis écht uit de hand loopt, die Scholte en haar collega's hier zien. Maar wie denkt dat geweld achter de voordeur iets is wat een kleine, ongelukkige groep Nederlanders treft, vergist zich volgens haar. „Ga er maar van uit dat je altijd wel iemand kent die het ook overkomt. Alleen weet je het niet. Het is ook iets wat zich opbouwt, hè. In het begin is de relatie misschien goed, dan ontstaan de spanningen, is er een keer een woordenwisseling, soms valt er dan een klap.”

Verzoend

Volgens Scholte wordt vaak ook wel weer verzoend. „Het was niet zo bedoeld”. Iedereen heeft wel iemand in zijn omgeving bij wie er gedoe is, sprake is van psychisch, lichamelijk of seksueel geweld.”

Dat daarvoor de laatste jaren meer aandacht is en ook de openheid is toegenomen, maakt dat ook Moviera

anders opereert. „Waar het in de blijf-van-mijn-lijfhuizen heel erg ging over vrouwelijke slachtoffers die werden verstopt voor hun partners, kijken we nu nadrukkelijk naar wat er aan de hand is in een gezin.”

Want dat is niet altijd zo zwart-wit, zegt Scholte. „Je hebt bijvoorbeeld financiële problematiek die leidt tot stress en geweld, of huiselijk geweld doordat er sprake is van psychiatrische problematiek of verslavingsproblemen. Maar je hebt ook wat we intiem terreur noemen,

Iedere taxichauffeur wist ons te vinden toen we nog op de Biltstraat zaten

– Eva Scholte

waarbij een heel controlerende, dwingende partner geweld gebruikt als hij zijn zin niet krijgt. Vaak is dat de man, maar zeker niet altijd. Elke situatie vraagt een andere aanpak.”

Alles is er dan ook op gericht om zo snel mogelijk een beeld te krijgen van de thuissituatie van degene die zich meldt via de telefoon, de politie of het meldpunt Veilig Thuis. Direct gevaar betekent code oranje of zelfs rood en is reden voor opvang in het Oranje Huis of elders.

„Maar als het even kan, blijft iemand thuis in zijn eigen sociale om-

▲ Het Oranje Huis telt 41 plekken.

geving en blijven kinderen naar school gaan. Vaak is een situatie ook niet zo eendimensionaal. Soms zit geweld helemaal in een gezin, in een familie en gebruikt de ene keer de ene geweld en de andere keer de ander. Soms is er wel contact mogelijk tussen de pleger en de kinderen.”

Een groot team van hulpverleners staat klaar om de juiste ondersteuning thuis te bieden. „Ook omdat als geweld ontstaat door financiële problematiek, je een ander soort hulp nodig hebt dan als er sprake is van bijvoorbeeld verslaving. Daarin zoeken we ook samenwerking met collega-organisaties.”

Programma's zijn opgezet voor partners die aan hun relatie willen werken, voor mannen die hun eigen gedrag willen aanpakken. Er is een alarmknop voor wie thuis blijft wonen of de mogelijkheid dat de burgemeester een van de partners tijdelijk toegang tot de woning onttrekt. Alles met als doel geweld te stoppen en een stel weer op de rit te krijgen: alleen of samen.

▲ **Directeur Eva Scholte van het Oranje Huis in Leidsche Rijn.** FOTOS: MARINX SCHMIDT

Niettemin zit het Oranje Huis de laatste jaren structureel vol: met vrouwen (en soms ook mannen) die nog altijd écht in groot gevaar zijn. De cijfers zijn dan ook niet mis te verstaan; elke acht dagen wordt in Nederland een vrouw vermoord, meestal door een (ex-)partner. In het Oranje Huis vinden bedreigde mensen veiligheid en rust om hun leven te herpakken. Units met eigen sanitair en keukens helpen daarbij.

In een toename van geweld, gelooft Scholte evenwel niet. „Het heeft echt te maken met heel veel meer openheid. En mensen weten dat ze hulp kunnen zoeken, hè. Organisaties zoals de onze zijn meer naar buiten getreden”, zegt Scholte, terwijl in een naastgelegen ruimte kinderen worden opgevangen wier moeder met hulpverleners werkt aan een toekomstperspectief.

Actuele discussies over #Meto en seksisme helpen volgens haar. „Ook in Nederland worden meiden en jongens nog altijd anders opgevoed. Er is niet hetzelfde beeld, er zijn niet dezelfde verwachtingen. Het bevestigen van stoer gedrag van jongens en mannen en het lieve gedrag van vrouwen, het feit dat vrouwen nog steeds veel meer afhankelijk zijn van mannen dan omgekeerd. Het leidt ook tot dit soort problemen. Dus nadenken over hoe wij dingen doen, dat doet ertoe en helpt ons ook.”

Uiteindelijk lukt het vaak de bewoners van het Oranje Huis binnen een half jaar tot negen maanden weer op eigen benen te laten staan.

Iedereen heeft wel iemand in zijn omgeving bij wie er gedoe is

– Eva Scholte